

בביקורת הועלה, כי הדיוק והרגישות הנדרשים לא תמיד הדריכו את נותני האישורים. באישורים לא מעטים נקבעו, במודע, שיעורי ניכויים במקור גבוהים מן המתחייב לפי נתוני הבקשות, ללא הצדקה עניינית; לעתים נפלו טעויות בחישוב; לא תמיד צורפו טופסי הבקשה ואסמכתות הזכאות להעסקי האישורים שבמשרד השומה. לא התקיימו הליכי בקרה על הכנת האישורים - כל זה יוצר פרצה לניצול לרעה.

מהממצאים שהובאו לעיל עולה הצורך לשפר באורח יסודי של נהלי העבודה ולרכז במערך מפורט וכולל את ההוראות הרבות בתחום הנדון.

בתשובתה למשרד מבקר המדינה מדצמבר 1992 הודיעה הנציבות, כי היא כבר החלה לפעול למחשוב כל הליכי האישור. כך יתאפשרו קליטתם, עיבודם והפקתם של מרבית האישורים, שהוכנו בשיטה ידנית באמצעות המחשב; בדעתה להפעיל את המערכת, באופן הדרגתי, במשרדי השומה, החל בשנת המס 1993. במקביל לכך, היא נערכת להכנת הוראות ביצוע מקיפות ועדכניות בנושא הנדון, ובעת ניסוחן יובאו בחשבון הערות מבקר המדינה.

מס הכנסה בענף המוניות

ריכוז ממצאים

ענף המוניות מאופיין בניידות של מקור ההכנסות - המונית - ובכך שבמקרים רבים נחלקות ההכנסות בין כמה גורמים: בעלי רשיונות להפעלת המוניות, בעלי מוניות, שותפים ונהגים. אופיו המיוחד של הענף מחייב את שלטונות המס להקדיש לו תשומת לב במיוחד.

מקור המידע העיקרי של נציבות מס הכנסה (להלן - הנציבות), לפתיחת תיקי נישומים לעוסקים בענף, הוא משרד התחבורה. משרדי השומה לא תמיד פעלו לפתיחת תיקים לבעלי רשיונות הפעלה חדשים, על פי מידע שקיבלו ממשרד התחבורה בנדון.

הרישום במשרד התחבורה הוא על שם בעל רשיון ההפעלה, שלעתים איננו הבעלים של המונית. הנציבות אספה מידע זה, אולם לא עשתה די להשלמת המידע גם בעניין הבעלות על המונית; לא תמיד ביררו משרדי השומה את הצורך בפתיחת תיקים לנישומים בכוח, אשר זהותם נתגלתה בביקורת ניהול חשבוניות במונית, או בדיון עם נישום בענף זה.

בתדריכים של הנציבות, המשמשים כלי לאימות הדוחות של הנישומים בענף, אין התייחסות להכנסות הנובעות מהשכרה של רשיון להפעלה או ממכירתו. תוצאות של בדיקה, שערכה המחלקה הכלכלית של הנציבות בדבר הסכומים הסבירים של הכנסות ממקורות אלה, לא הובאו לידיעת כל משרדי השומה; זאת, על אף פערים ניכרים שנמצאו בין דיווחי הנישומים בדבר סכומי ההכנסה ממקורות אלה לבין הסכומים הסבירים על פי בירורי הנציבות.

נמצאו דוחות של נישומים שלא נבדקו, אף על פי שבמשרד השומה נרשמו בהם הערות בדבר הצורך בבדיקה.

במשרדי השומה, שנבדקו על ידי משרד מבקר המדינה, נערכו שומות בהסכם, ללא הנמקות ובלא שבוררו ואומתו נתונים מהותיים, הדרושים לאימות הדוחות ולקביעת ההכנסה בשומות.

1. לענף המוניות אופי ייחודי, בעיקר בגלל העובדה שבמקרים רבים מפוצלת ההכנסה ממונית אחת, בהרכבים שונים, המשתנים תכופות, בין בעל הרשיון מטעם משרד התחבורה להפעלת מונית (שלא תמיד הוא גם בעל הרכב), לבין בעלי הרכב, יחיד או שותפים, ולבין נהגים (המכונים "שכירים", אך הם בדרך כלל נישומים עצמאיים).

בדצמבר 1992 היה מספר בעלי הרשיונות להפעלת מונית, מטעם משרד התחבורה, כ-9,150. במועד זה נוהלו במשרדי השומה 15,400 תיקים לנישומים עצמאיים, שסווגו לענף המוניות.

עקב ניידותה של מונית, אין אפשרות לערוך ביקורת ניהול חשבונות אצל נישומים לפי תכנון, אלא באקראי. בענף זה נמצא שיעור ניכר של מקרים שלא נרשמו תקבולים (ראה בהמשך). בדיקות שערכה הנציבות העלו, כי רמת ההכנסה המדווחת היתה נמוכה, לעומת נתוני הנציבות על רמת ההכנסות בענף. נוכח זאת, היתה הנציבות מודעת לצורך בטיפול בלתי שגרתי בענף זה וליצירת הרתעה, שתצמצם את התופעה של השתמטות מתשלום המס המגיע. לטיפול כזה יש חשיבות גם מהיבט רחב יותר של יחסי הנישומים ושלטונות המס: בענף המוניות, כמו גם בענפי כלכלה אחרים, שיש להם מגע עם ציבור גדול ומגוון, חשובה במיוחד אכיפה יעילה של חוקי המס. בשנים האחרונות הקדישה הנציבות תשומת לב מיוחדת לטיפול בענף המוניות. בנוסף להתמחות ענפית של שני משרדי שומה בגוש דן (ת"א 3 ות"א 5), היא ערכה מבצעים של ביקורות ניהול חשבונות ושל עריכת שומות בכל הארץ. במיוחד נערכו שומות לאלה שבביקורת ניהול חשבונות גילו אצלם ליקויים חמורים.

2. בשתי תקופות - מאפריל עד אוקטובר 1991 ובספטמבר - אוקטובר 1992 - בדק משרד מבקר המדינה את הטיפול של הנציבות, כיחידת מטה, בענף המוניות. ב-1992 נבדקו 27 תיקי נישומים במשרדי השומה ת"א 3 ות"א 5, המרכזים את הטיפול בענף המוניות בגוש דן. ב-1991 נבדקו 45 תיקים במשרדי השומה באר שבע ועכו, שבהם אין התמחות מיוחדת בטיפול בענף זה.

איסוף מידע והשימוש בו

1. מקור המידע העיקרי, העומד לרשות הנציבות על נישומים בענף המוניות, הוא משרד התחבורה¹. רישום המונית במשרד התחבורה נעשה על שמו של בעל הרשיון להפעלת המונית, גם אם לעתים לא הוא בעל המונית. כפועל יוצא מתייחס המידע שמקבלת הנציבות ממקור זה רק לבעלי רשיון ההפעלה, ולא לאחרים שיש להם הכנסות מהפעלת המונית: בעלים, שותפים ונהגים.

משרד מבקר המדינה העלה, כי לא נעשה די לאיסוף מידע על בעלי ההכנסות האחרים בענף, שאינם בעלי רשיון להפעלה – כמפורט להלן:

(א) בהתחשב באופיו המיוחד של הענף, הנהיגה הנציבות טופס דוח על ביקורת ניהול חשבונות בענף זה. בטופס הוקצה מקום, בין היתר, לפרטים בדבר נישומים בכוח שיש להם הכנסות מהמונית, נוסף על מי שנמצא נוהג בה בזמן הביקורת. לפי הנחיות הנציבות, יש להעביר את המידע על הנישומים הנוספים לתיקיהם, ובאין תיק - יש לפעול לפתיחתו.

משרד מבקר המדינה בדק במשרד השומה בבאר שבע דוחות ביקורת על ניהול חשבונות במוניות, שהיו בהם פרטים על 25 נישומים בכוח. הועלה כי לגבי ארבעה לא נערך בירור אם יש צורך בפתיחת תיקים: אחד - שלגביו צוין בדוח כי השכיר את רשיון ההפעלה שלו, ושלושה - ששימשו נהגים מחליפים.

¹ באשר לפעולות של משרד התחבורה להסדרת ענף המוניות, ראה דוח שנתי 42 (עמ' 623).

(ב) על פי הנחיות הנציבות, במהלך דיון לקביעת שומה לנישום מענף המוניות, על המפקח לברר מי הגורמים הנוספים הנהנים מהכנסות בגין אותה מונית או מאותו רשיון הפעלה.

במשרד השומה בבאר שבע הועלה, שהמפקחים לא ביררו פרטים על נישומים בכוח נוספים, שנהנו מהכנסות המונית והוזכרו במהלך הדיון עם נישום מהענף; בהעדר פרטים אלה, לא ניתן היה לברר, אם יש להם תיקים, או אם יש מקום לפתוח להם תיקים, כדי להבטיח שיחויבו במס על חלקם בהכנסות המונית.

2. מחלקת המודיעין בנציבות מקבלת ממשרד התחבורה רשימות של בעלי רשיונות חדשים להפעלת מוניות ומפיצה אותן בין משרדי השומה. בדצמבר 1989 הפיצה המחלקה רשימה כזו בין משרדי השומה, והמשרדים התבקשו לפעול בזריזות לפתיחת תיקי נישומים.

משרד מבקר המדינה העלה באוקטובר 1991, כי ל-23 מבין 180 בעלי רשיונות חדשים, ששמותיהם נקובים ברשימה, לא נפתחו תיקים, או שסיווגם של תיקים בלתי פעילים, שהיו בשלבי סגירה, לא שונה. בבדיקת המשך, בדצמבר 1992, הועלה, כי שני מקרים עדיין לא טופלו.

תדריכים

1. המחלקה הכלכלית של הנציבות הכינה תדריכים, ובהם נתונים על הכנסות בענף המוניות שנועדו לשמש כלים למפקחים לאימות הדוחות השנתיים של הנישומים ולקביעת ההכנסות. משרד מבקר המדינה העלה, כי בתדריכים אין התייחסות למרכיבי הכנסות חשובים בענף זה: ההכנסות ההוניות הנובעות ממכירת רשיון הפעלה למונית וההכנסות מהשכרתו.

2. בסוף 1989 ערכה המחלקה הכלכלית - לפי בקשה מיוחדת של אחד ממשרדי השומה - בירורים אצל עובדי השומה, אצל יועצי מס המטפלים בנישומים בענף וכן במשרד התחבורה, בדבר המחיר של רשיון הפעלה ודמי שכירתו. הבירורים העלו כי דמי השכירות הממוצעים לחודש היו 450 דולר ב-1986, ו-650 דולר ב-1988, וכן העלו הבירורים כי על פי דיווחי הנישומים הם היו בממוצע: 200 דולר ב-1986 ו-295 דולר ב-1987; ומחיר רשיון הפעלה - בשנים 1986 - 1988 נע בממוצע בין 30,000 דולר ל-45,000 דולר, ואילו על פי דיווחי הנישומים - 25,000 דולר, בממוצע.

המידע על סכומי ההכנסה הסבירים מפעולות אלה, שרוכז על ידי המחלקה, הועבר רק למשרד השומה שהזמין את הבדיקה. משרד מבקר המדינה עמד על כך, כי בהיות המכירה וההשכרה של רשיונות ההפעלה בבחינת מעשי יום יום, מן הראוי היה להפיץ את המידע לכלל משרדי השומה. בתשובתה על ממצאי הביקורת, מינואר 1992, הודיעה הנציבות למשרד מבקר המדינה, כי תמציא את המידע לכלל משרדי השומה; אולם עד מועד סיום הביקורת, דצמבר 1992, לא העבירה המחלקה את המידע לידיעת משרדי השומה.

עריכת שומות

1. בביקורות ניהול החשבונות בענף המוניות נתגלה אי-רישום תקבולים בשכירות גבוהה, בהשוואה לענפים אחרים: על פי נתוני הנציבות, נתגלה ב-1991 אי-רישום תקבולים בשיעור - 12.5% (406 מקרים מתוך 3,257) מביקורות ניהול חשבונות שנערכו אותה שנה בענף. בתקופה 1.1.92 - 31.10.92 נתגלה אי-רישום תקבולים ב-15.1% מכלל הביקורות שנערכו באותה תקופה בענף (490 מקרים מכלל 3,246 ביקורות). אם מביאים בחשבון את כל ממצאי ביקורות ניהול חשבונות לסוגיהם (כולל העדר קופה רושמת ואי-ניהול פנקסים) המצב בענף המוניות לפי נתוני הנציבות, חמור יותר - 19% בתקופה הנדונה, וזאת לעומת ממוצע של 7% בשאר הענפים.

2. הנציבות קבעה, שיש לשלב בתכנית של עבודת השומה תיקים של נישומים (מכל ענפי הכלכלה) שנתפסו באי-רישום תקבולים בשנה שבה הם נתפסו; אם נישום נתפס פעמיים באי-רישום תקבול, יש לערוך שומות באופן מידתי.

משרד מבקר המדינה העלה כי במשרד השומה באר שבע נמצאו במהלך הביקורת ארבעה תיקים, שבהם עדיין לא נערכו שומות, אף שחלפו שנתיים ומעלה מהמועד בו נתפסו הנישומים בעת אי-רישום תקבולים. לנישום אחד, מבין הארבעה, שנתפס באי-רישום תקבולים פעמיים - באוגוסט 1986 ובאוקטובר 1989 - לא נערכו שומות לשנת המס 1985 ולשנים הבאות אחריה. בבדיקה שנערכה ב-1992 נמצא מצב דומה במשרד השומה ת"א 3: בחמישה תיקים, מתוך 15 שנבדקו, לא נערכו שומות עד דצמבר 1992, שנתיים ויותר לאחר התפיסה.

בתשובותיה למשרד מבקר המדינה על ממצאי הביקורת, מינואר 1992 ומינואר 1993, הודיעה הנציבות שהיא ערכה שומות לשלושה מהנישומים וכי היא פועלת לעריכת שומות גם ליתר הנישומים.

3. הבדיקה הראשונית של הדוח השנתי על ההכנסה - הניתוב - נועדה לתרום לבחירה מיטבית של דוחות, שייכללו בתכנית עבודת השומה (ראה בעניין זה דוח שנתי 40, עמ' 62). בחירה נכונה היא תנאי יסודי לניצול יעיל של כוח האדם המקצועי במשרדי השומה להפקת תשואת מס מירבית. עם המבחנים להפניית דוחות לבדיקה ולעריכת שומות נמנים: אי-סבירות של ההכנסות, יחסית לגודל העסק ובהתאם לענף הכלכלי, וכן נתונים חריגים אחרים בדוח הנישום.

ב-11 (תשעה במשרד השומה באר שבע ושניים במשרד השומה עכו) מכלל 45 התיקים, שנבדקו במשרדי השומה באר שבע ועכו בשנת 1991, נמצאו דוחות, בהם נרשם בעת הניתוב - לעתים ביותר משנת מס אחת - שההכנסה המוצהרת אינה סבירה לכאורה, או נמוכה מהתחשיב, אך לא נערך בירור ולא הוצאו שומות. בדצמבר 1992 נמצא, כי במשרד השומה באר שבע עדיין לא נערכו שומות בחמישה מהתיקים הנדונים.

4. על פי הנחיות הנציבות, על המפקח העורך שומה לנמק בתרשומת את סכום ההכנסה החייבת במס שנקבע בשומה. משרד מבקר המדינה העלה, כי במקרים רבים היו השומות סתמיות ללא הנמקות ואסמכתאות, כולל כאלה, שהנישום ניכח מהכנסתו הוצאות מיוחדות, או העלה טענות בדבר הכנסה פחותה מהרגיל. כן לא הומצאו אסמכתאות - כמו פוליסת ביטוח המוגבלת לנהג יחיד - כאשר הועלתה טענה שמדובר בנהג יחיד, או פסק דין לביסוס טענה של שלילת רשיון הנהיגה.

עוד הועלה, כי רוב הנישומים לא דיווחו, לצורך חישוב ואימות הפדיון המוצהר, על מספר הקילומטרים שהמונית נסעה; גם את הוצאות הדלק, שעל פיהן ניתן לאמת את הפדיון, הם לא הציגו בחשבון רווח והפסד, שצירפו לדוחות השנתיים; אלה הובלעו בהוצאות אחרות. אף לא נמצא פירוט של דרך חישוב ההכנסות שנקבעו, והסברי הנישום נתקבלו כמות שהם, ללא אימות. לפי זה, לא ניתן לדעת, אם המפקח במשרד השומה נעזר בתדריך העומד לרשותו, ואם קבע את ההכנסה על פי חישוב כלשהו. מצב זה של שומות סתמיות הועלה ב-14 (12 במשרד השומה באר שבע ושניים במשרד השומה עכו), מתוך 73 שומות, שנערכו בהסכם ונבדקו על ידי משרד מבקר המדינה ב-1991; ובכל 55 השומות שנערכו בהסכם ונבדקו ב-1992. להלן שתי דוגמאות שהועלו בביקורת ב-1992:

(א) נישום-נהג מונית נתפס פעמיים באי-רישום תקבולים - בפברואר 1989 ולאחר מכן באוקטובר 1990. לנישום נערכו במשרד השומה ת"א 3 שומות בהסכם - לשנים 1988 ו-1989. בעת חישוב הכנסתו כנהג, הוא תבע ניכוי בתור פחת מעלות רשיון הפעלת המונית מטעם משרד התחבורה - סך של 3,333 ש"ח ל-1988 ו-2,000 ש"ח ל-1989. פחת מסוג זה לא ניתן לנכות, מאחר שבתוספת ב' לתקנות מס הכנסה (פחת), 1941, לא נקבע שיעור פחת לנכס מסוג זה. בשומה שנערכה לו בהסכם

ל-1988 לא תואם הפחת שתבע והכנסתו נקבעה כמוצהר; בשומה שנערכה לו בהסכם ל-1989 הוספו על ההכנסה המוצהרת 5,000 ש"ח, כתוספת מחזור ועוד 5,127 ש"ח, כתיאום הוצאות (שביחד עם ההכנסה המוצהרת הסתכמו ב-20,000 ש"ח - סכום עגול המצביע לכאורה על קביעה, להבדיל מחישוב (דבר שבלט גם בשומות אחרות), ללא כל פירוט; כך לא ניתן לדעת אם היתה התייחסות לניכוי הפחת שתבע הנישום מעלות הרשיון להפעלת מונית. בתשובתה לממצאי הביקורת, מינואר 1993, הודיעה הנציבות, כי ביקשה מפקיד השומה לבדוק את האפשרות לפתוח את השומה לשנת המס 1988 על פי סעיף 147 לפקודה.

(ב) במקרה נוסף במשרד שומה זה חישוב נישום את הכנסתו, תוך ניכוי הוצאות, בין היתר, בגין תשלומי מקדמות מס הכנסה. על פי פקודת מס הכנסה, תשלומי מקדמות אינם מותרים בניכוי. בהסכם על שומות ל-1989 ו-1990 מאוקטובר 1991, הוסף סכום של 5,200 ש"ח בתור תיאום הוצאות כסכום כולל, ללא פירוט או הסבר; במצב זה לא ניתן לדעת אם תשלומי המקדמות הובאו בכלל בחשבון.

בתשובתה מינואר 1993, הודיעה הנציבות, כי בעקבות הביקורת הסבה את תשומת לב משרדי השומה להערותיו של משרד מבקר המדינה, שיש למלא את הנחיות הנציבות המצינות כי מי שעורך את השומה חייב לנמק בתרשומת את הסכום שנקבע בשומה.

5. בתיקי הנישומים מרכז מידע, לגבי הכנסות הנישום, שהוא רלוונטי, בעת קביעת השומה. בביקורת שנערכה ב-1991 הועלה, כי במשרד השומה באר שבע ערכו המפקחים שומות לשני נישומים כנהגים יחידים במונית, בעוד שבתיק היה מידע בדבר העסקת נהג על ידי אותם נישומים. לגבי נישום נוסף, במשרד השומה עכו, אף היה מידע שיש לו שתי מוניות ומנייה בתחנת מוניות הרשומה כחברה, אולם השומה התבססה רק על הכנסות ממונית אחת, הפועלת ללא תחנה.

ב-1987 החליטה הנציבות לקדם את הטיפול בתיקי ענף המוניות, בהתחשב באופיו המיוחד. משרד מבקר המדינה העלה, כי איסוף המידע לא היה מלא. בהנחיות הנציבות, בדבר אימות דוחות ועריכת שומות בענף המוניות, לא היתה התייחסות להכנסות ממכירת רשיון ההפעלה או מהשכרתו, שהם בבחינת מעשי יום ביומו בענף זה. אף נמצאו ליקויים באופן הטיפול בנישומים מענף זה בארבעת משרדי השומה שבהם נערכה הביקורת: לא נוצל באופן מלא מידע שנאסף בביקורות ניהול חשבונות ובמהלך עריכת שומות בדבר נישומים נוספים שהיו להם הכנסות מהמוניות, ואף לא נפתחו להם תיקים; לא נבדקו דוחות על הכנסות, חרף העובדה שבעקבות עיון ראשון בהם במשרדי השומה, צוין בזמנו הצורך בבדיקה. נערכו שומות ללא הנמקות ענייניות ובלא שנדרשו פרטים ותיעוד, למרות ההנחיות לאימות הדוחות ולקביעת ההכנסות. קיים איפוא צורך בשיפור נוסף של הטיפול בענף זה.

ממצאי מעקב

יבוא על ידי נוסעים המגיעים לנמל חיפה

דוח שנתי 41, עמ' 55

ביקורת בנושא יבוא על ידי נוסעים המגיעים לנמל חיפה נערכה בתקופה נובמבר 1989 - מאי 1990. ממצאי הביקורת פורסמו בדוח שנתי 41, עמ' 55, והתייחסו בעיקר לנושאים האלה:

(א) על הנוסעים הנכנסים לישראל חלות הוראות החוק השונות האוסרות, מגבילות ומסדירות יבוא של טובין. בנמל חיפה לא הותקנו מסלולים "אדום וירוק" לצרכי הצהרה על יבוא טובין. רק חלק קטן מהנוסעים התבקשו על ידי בודקי בית המכס למלא הצהרות על הטובין שברשותם ולאחר מכן להציג את חפציהם לבדיקה. כך נוסע שייבא טובין מעבר לפטור המותר והתכוון שלא להצהיר עליהם, משנבחר לבדיקה והתבקש להצהיר, התאפשר לו להמלט מעונש שהרי ניתנה לו הזדמנות להצהיר על מטענו.

(ב) טופסי היבוא שמילאו בודקי המכס לא היו מפורטים כדרוש ולא ניתן היה לקבוע על פיהם, אם הוטל על הטובין מלוא המס המגיע.

(ג) זה שנים נהגו קבוצות מאורגנות של נוסעים לצאת בתדירות לשיט חופים ולייבא, בשובם לישראל, טובין בכמויות העולות על אלו שנוסע רשאי לייבא בפטור או בהקלה ממכס, וכן טובין האסורים ביבוא. רובם לא הצהירו על כל הטובין שייבאו. חלקם הפעילו אלימות ובודקי המכס לא הקפידו בבדיקת מטעניהם; טובין שוחררו בכמויות מסחריות החורגות מהמותר, כיבוא אישי ולא כיבוא מסחרי, החייב ברישוי; גם אם נעברו עבירות חוזרות ונשנות - הסתפקו בודקי המכס בדרך כלל בגביית מסי יבוא, ורק לעתים הטילו גם כופר.

(ד) התופעה היתה ידועה להנהלת אגף המכס ומע"מ (להלן - האגף) זה שנים, אך היא לא נקטה צעדים ממשיים לחיסולה ולא תמכה בעובדיה, שנאלצו להתמודד גם עם נוסעים עבריינים.

בתקופה נובמבר - דצמבר 1992 ערך משרד מבקר המדינה ביקורת מעקב, כדי לבדוק, באיזו מידה תוקנו הליקויים שהועלו בדוח שנתי 41. הועלה כי הליקויים תוקנו. להלן ממצאי המעקב:

במארס 1992 התקין שר האוצר תקנות בדבר הפעלת שני מסלולי מעבר - אדום וירוק - לצורך מתן הצהרה, לעניין דיני המכס גם באולם הנוסעים בחיפה. אכן שני מסלולי השחרור הותקנו, כולל שלטי הכוונה לנוסעים.

בדיקה של כל טופסי היבוא, שמולאו ביולי 1992, העלתה, שאכן נרשמו בהם נתונים מפורטים על הטובין שיובאו. באולם הנוסעים אף הוצב לשימוש בודקי המכס מחשב, באמצעותו מחשבים את מסי היבוא, ומתקבלת התרעה על רשימון שנתוני הטובין שפורטו בו חורגים מהכמות המותרת. במקרים של חריגה מהמותר ננקטו הצעדים המתחייבים, ובין היתר נדרש הנוסע לשלם את המס בתוספת כופר כסף.

האגף הנהיג באולם הנוסעים הסדר חדש, שלפיו הנוסעים בקבוצות מאורגנות נבדקים בקפדנות; סיוע משטירתי מאפשר לבודקים לבצע את עבודתם ללא איומים ולחץ. כמו כן הופעלה היחידה המיוחדת של המכס לאיתור התקשרויות של אנשי הקבוצות המאורגנות ליבוא טובין באמצעות נוסעים "תמימים".

בין טופסי היבוא שנבדקו לא נמצאו טפסים שניתן להסיק מתוכם כי יובאו טובין על ידי קבוצות מאורגנות.

במארס 1992 הורתה הנהלת בית המכס חיפה, כי אין להמיר בכופר כסף או להטיל קנס מינהלי במקרים בהם יובאו דרך אולם הנוסעים טובין האסורים ביבוא; אלה יחולטו. זאת ועוד - טובין בעלי אופי מסחרי יעוכבו ויועברו למחסן המכס, כדי שייגבה המס המתחייב. הוראות אלה אכן מבוצעות.